СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ І. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.

РІК L. Ч. 31. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 9. лютого 1942. No. 31. Jersey City, N. J., Monday, February 9, 1942. Vol. L.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

Посол Глинка Видвигає в Канадійськім Парляменті Справу Незалежности України

Спирається на заяви през. Рузвелта і Атлянтійський Чартер.– Пропонує допущення українських Комітетів у Канаді, Злучених Державах і Англії до Участи в нарадах з урядами, що репрезентують краї, окуповані Державами Осі.

Дня 2. лютого 1942. посли домініяльного канадійського парляменту в Оттаві, як і ті гості, що заповнили вщерть ґалерію палати послів, мали нагоду почути промову посла Антона Глинки, одинокого, що є в тім парляменті з українського роду, що говорив про те, що треба виграти війну, як і про те, що наступить по вигрі. „Трівкого мира не можна ніяким чином окупити коштом волі інших народів", а „Людскість ніколи не погодиться з такою постійною системою, що її накинено силою перемоги і яка основана на неволі" — заявив президент Рузвелт. Ось ті заяви пригадав канадійському парляментови посол А. Глинка. І звязав їх з тими уступами з Атлянтійського Чартеру, в яких сказано, що Злучені Держави і Велика Британія не є за такі територіяльні зміни, що є проти волі населення, а далі, що Атлянтійський Чартер ґарантує усім народам безпечне життя в границях їхніх країв, а також привернення суверених прав тим народам, що їм те право відібрано силою. Навязуючи до вище згаданого, посол Глинка обговорив вагу України і української справи взагалі, не тільки з боку справедливости і людскости, але й з канадійського та американського інтересу, а зокрема з інтересу Великої Британії. Посол виложив при тому дуже коротку, але знаменито схоплену історію України, подаючи вправді тільки кілька історичних фактів і дещо чисел про населення і багатства України, але в такий спосіб, що з цього може кожний легко пізнати вагу цілої української справи. Він теж подав, що теж замітне, з яких джерел треба брати справжні відомости про Україну, при чому зазначив, що видана в Злучених Державах „Історія України" М. Грушевського Єйльським видавництвом є з усіх видань чи не найбільш змістовна. При закінченню промови посол Глинка порушив дуже важну актуальну справу, а саме піддав, щоб до міжнародних конференцій, які час від часу відбуваються в Англії, Канаді чи Злучених Державах, а в яких беруть участь представники ріжних комітетів, чи урядів на вигнанню, запрошувати теж представників Українських Комітетів в Злучених Державах, Канаді й Англії, щоб вони могли висказувати думки 50-міліонового українського народу.

Промова посла Глинки тривала 40 мінут — від 8 до 8.40 вечером. Прислухувались їй посли і міністри. А по ній численні посли — анґльо-саксонці як і французькі — складали послови Глинці ґратуляції за так річеву і актуальну промову.

Будуть Намагатись Затримати Україну За Всяку Ціну, Каже Болдвин

Генсон В. Болдвин, обговорюючи німецьке воєнне положення, є того переконання, що не зважаючи на советські наступи, Німеччина буде докладати усіх зусиль, щоб таки затримати Україну під своєю командою. І тому саме, як доносять, вони так поспішно шлють нові посилення на Україну. Болдвин є тої думки, що якби Советам удалось відбити Україну, то доперва це булоб справжньою великою націстівською поразкою на сході. Тоді, каже він, шкода булоб тих величезних витрат і жертв у людях, що їх понесла Німеччина в своїм поході на схід. Та каже Болдвин, якщо німці задержать Україну, згл. найважніщі в ній пункти, з яких можнаб весною повести нову офензиву проти Москви та рушити в напрямі на Кавказ, то це матиме для них під військовим оглядом велике значіння. Совети, коли так буде, матимуть далеко тяжче завдання, коли прийдеться їм спинювати новий німецький натиск, що певно прийде з весною. Що так є, про це, як каже Болдвин, знаменито знають обидві сторони, як Гітлер так і Сталін.

Покищо ще тяжко сказати, як далеко піде советський наступ. У всякому випадку є він дуже поважною загрозою, хоч німці пробують ту загрозу зменшувати шляхом пропаганди.

Твори Українського Композитора в Метрополитен

На недільнім концерті, що їх влаштовує Метрополитен Опера в Ню Йорку, відіграно в неділю, дня 25. січня ц. р. між творами таких славних композиторів як Россіні, Верді, Доніцетті, Мусорґський чи Бізе, також дві композиції Павла Печеніги-Углицького, а то гуцульський танок „Аркан" і татарський танок з Опери „Знахорка".

Теж і до нас говорила...

Пані Елеонора Рузвелт, жінка президента, обворюючи американські нарікання на те, що сталось в Перл Гарбор, сказала таке, що можна дуже добре пристосувати до українців: „Ми надто часто шукаємо за офірними кізлами, коли в дійсности так є, що ми є тими, яких треба винувати". Як знаємо іде тут про винування провідників за кожне лихо, що станеться в громадянстві.

Готується до Одного Удару На Всіх Фронтах

Відомий знавець міжнародніх справ, журналіст Вилием Филип Симс, що перед днями недавно повернув з Ріо де Жанейро, пише, що Гітлер приготовляється до одного удару на всіх можливих фронтах. Інформатори Симса, що вернули з Еспанії та Портуґалії, твердять, що Гітлер не може довго спроволікати з закінченням війни, він мусить її виграти в 1942. р. — або ніколи. Він знає, що в 1943. р. Америка буде такою сильною, що її тяжко буде щонебудь вдіяти.

Отож, згідно з тими інформаціями, які одержав Симс, як тільки позволить погода, Гітлер вдарить цілою силою на Росію, на Близький Схід, на Середземному морі та в Північній Африці. Гітлер боїться Америки, а також є затрівожений станом німецької нації, яка є втомлена війною.

Симс пише, що втікачі, прибувші до Бразилії з Еспанії та Портуґалії, кажуть, що булоб великою помилкою думати, що Гітлер заломався в Росії, або, що большевики вже розбили німецьку армію. Ці втікачі мали твердити, що Гітлер зберігає велику повітряну фльоту та численну механізовану армію до офензиви на весні.

„Дарують" Українцям Берестя Литовське

ЛОНДОН, 4. лютня. — (Ройтер). — З добре поінформованих жерел подають, що німецькі окупаційні власти постановили відділити місто Берестє Литовське від Польщі та „подарувати" це місто Україні.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918, by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,

Комуністи Не Можуть Бути Федеральними Урядниками

ВАШИНГТОН. — „Сивіл Сервис Комішен" видала заборону, на основі якої забороняється принимати комуністів на федеральні уряди. ФБІ, військова та морська розвідка повели в останніх місяцях широкі доходження, щоб прослідити, чи апліканти на державні посади не є комуністами. Президент Рузвелт в листі до комуністичної партії в Огайо висловив подяку тим комуністам, що запевнили патріотичну піддержку Америці у її воєнних зусиллях. Таксамо поступили ґубернатори стейтів Ню Йорк, Індіяна, Висконсин, Місурі, Аризона й Колорадо, які приняли заяви льояльности з боку місцевих комуністичних організацій.

„Дейлі Воркер", орган американської компартії, містить листа президентового секретаря Марвина МекІнтайра з подякою за льояльну піддержку. Ця сама ґазета до 22. червня 1941. р., цебто до часу нападу Гітлера на Советський Союз, називала теперішню війну „підробленою й імперіялістичною", поборювала американську допомогу для Великої Британії, виступала проти обовязкової військової служби в Америці та називала Чорчила, на рівні з Гітлером і Мусолінім „палячем світової війни".

З ЛИСТА ВІД ОДНОГО З НАШИХ ВОЯКІВ

Громадянка Ф. Зиблікевичева з Бруклина надіслала нам листа, писаного англійською мовою і перецензурованого, якого одержала з Пацифіку від свого похресника Василя Кваснюка, тут родженого й вихованого, що згадує за японський напад з 7. грудня 1941. Лист писаний з гумором, особливо в тому місці, де згадується за напад, а в якому сказано таке: „Я почуваю себе добре і маю надію, що так буде далі. На те треба трохи більше ніж японця, щоб вбити українця, тому надто мною не журися". Молодий „Бил" пише далі, що йому не можна так дуже багато описувати про тутешне життя, але проте він знайде час і спосіб написати більше, як одержить пакунок з тісточками, чи там „кейк"...

Криваве Жниво Смерти Росте Вгору

Теперішня війна хоч тривала вже цілого півтора року, мала мало жертв у порівнанні з втратами в інших війнах. Щойно в 1941. р., а головно з вибухом німецько-советської війни, жертви війни нагло зросли та зрівнялися з тими числами жертв, що їх приносила перша світова війна. Статистики відомої нюйорської асекураційної компанії „Метрополітен Лайф Іншуренс Компані" подають, що в 1941. р. згинуло на всіх фронтах 1,250,000 до 1,-600,000, а може й більше людей. В 1939-1940. рр. згинуло тільки 300,000 людей на всіх фронтах.

Високі втрати в людях в 1941. р. пояснюють тим, що затяжні бої на східному фронті побирають велике жниво в людях. Німецькі втрати, згідно з оцінкою тих статистиків, виносять від 300,000 до 600,000. Щодо Росії, то в другій половині 1941. р. большевики стратили щонайменше 750,000 вбитих людей.

За три тижні війни Японія втратила вбитих цілі тисячі, коли в першій світовій війні вона втратила лиш 300 людей, забитих на фронті.

Ці самі статистики подають, що Америка за три тижні війни втратила більше людей ніж за цілий рік фронтової боротьби в першій світовій війні. В самому Перл Гарбор згинуло 2,729 осіб.

Англійці втратили в останньому році 40,000 людей, а Італія між 30,000 і 50,000. Балканські держави потерпіли відносно досить тяжкі втрати. Оцінено, що підчас наїзду на Югославію згинуло около 10,000 югославянських вояків, одначе в наслідок партизантки „четників" ці втрати зросли по кінець року до величезних розмірів.

Греція втратила у війні коло 15,000 вояків. Румунія заявила, що до 1. жовтня 1941. р. вона втратила 20,000 людей, але до кінця року це число могло зрости до 40 тисяч. В другій війні з большевиками фіни мали втратити 20,000 вояків. Менші втрати понесло такі держави як Мадярщина, Франція, Болгарія, Ірак та Еспанія.

СОВЕТСЬКА АМБАСАДА ГОСТИТЬ СІКОРСЬКОГО

ЛОНДОН, 4. лютня. — (Ройтера). — Советський амбасадор Іван Майський влаштував спеціяльне приняття для ґен. Владислава Сікорського та цілого ряду польських провідників в Лондоні. Крім ґен. Сікорського на советськім обіді ще були: міністер скарбу Страсбурґер, віцепремієр Міколайчик, ґен. Клімецкі, контр-адмірал Свірскі, контрадмірал Харламов, (москаль) і пр.

ТОРГУЮТЬ УКРАЇНСЬКОЮ ЗЕМЛЕЮ

Доносять з Анкари, що Гітлер сильно натискає на Румунію, щоб дала більше війська, яке він хоче вислати на Україну. Так само їздив до Будапешту фон Рібентроп, щоб дістати свіже військо, що доповнилоб проріджені мадярські частини, що стоять в Україні. Та замітне те, що Гітлер дає Румунії виразно до пізнання, що коли вона цього не виповнить, то втратить ті українські землі, які вже забрала. Знову Мадярщину підтримує Гітлер обіцянками відносно Трансильванії та тих територій, що їх уже забрала від Югославії.

ФІЛЬМУВАЛА УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ

Канада веде досліди над тими ріжними народами, що її заселюють. Між іншим досліджують звичаї та культури і тих, що є з українського роду. І так Лора Болтон, етнольоґістка, що займається такою працею від імені уряду, була дня 11. січня присутною на Різдвянім богослуженні в православнім Соборі св. Покрови в Винніпеґу, де був теж і ґубернатор провінції Манітоба, і рекордувала на фільмі ціле богослуження. Потім була теж на концерті, який влаштував у Народнім Домі Комітет Українців Канади. Тут здіймала вона народні танки, в виконанню М. Лехова і ґрупи танцюристів. Далі рекордувала ще те, що грала орхестра, як теж і пісні, відспівані хором під проводом В. Свистуна. Взяла теж знимки з ручних робіт нашого жіноцтва.